

Het Cleo-Patria Atelier

Ervaren is leren

Kernwoorden zijn talenten en kansen, dromen waarmaken, eigen verantwoordelijkheid.

Voorafje

Er zijn veel verschuivingen zichtbaar in en rond welzijn en er staat nog het een en ander op stapel. Een korte opsomming,

Landelijk;

- Invoering Welzijn Nieuwe Stijl
- 200 ml bezuinigingen op de WMO
- middelen Inburgering van 300 ml in 2011 naar 0 in 2014
- Niet medisch deel van Awbz naar Wmo in 2013
- Van WsW naar wet Werk naar Vermogen
- Vrijwilligerswerk op basis van wederkerigheid

Deze bewegingen hebben een eigen dynamiek, zijn groter dan een lokale samenwerking rond de studio en zullen nieuwe contouren aanreiken voor de aanpak rond welzijn in de buurt.

Rotterdam;

- Bezuiniging op onder meer welzijn centraal (JOS) van 9ml naar 3 ml in 2014
- Full engagement
- Beleidsregel Kiezen voor Talent
 - o Expertise centra als voeding en samenhang voor 2de lijn aanbod
 - o Subsidie nadruk op 2de lijn.
 - o Eigen verantwoordelijkheid burger voor leef- en samenlevingsomstandigheden

Rode draad bij de landelijke en gemeentelijke inzet is dat de burger niet meer allerlei vormen van ondersteuning consumeert, maar zelfbewust en actief aan de slag gaat voor de verbetering van de eigen positie en daarbij oog heeft voor zijn/haar omgeving. Door mantelzorg en elkaar binnen netwerken helpen en ondersteunen (civil society) is er een dynamiek in de wijk waarbij mensen elkaar steunen en helpen en waarbij alleen in het uiterste geval een beroep wordt gedaan op een sociaal maatschappelijk structuur.

Civil Society (burgermaatschappij) is zoveel als het institutionele domein van vrijwillige associaties (Wikipedia). Het gaat om organisaties of instituties buiten de sfeer van de overheid, de markt en de verbanden van familie en vrienden. Mensen maken er vrijwillig deel van uit. Er is een grote mate van maatschappelijk zelfbestuur, gemeenschapszin en tolerantie. (Schema Anton Zijderveld, socioloog EUR)

Voor veel mensen gaat dit over een verandering van rolverdeling bij burgers, instellingen en overheid. We gaan anders denken over de vanzelfsprekendheid van ondersteuning, over mantelzorg en over de eigen rol in buurt en stad. Maar dat geldt niet voor iedereen.

Anno 2011 gaan we nog uit van 30.000 mensen in Rotterdam die in onvoldoende mate redzaam zijn. Een groot deel heeft ondersteuning nodig om naar een 'redzaam' niveau te komen. Voor een kleiner deel is redzaam zijn niet haalbaar. Zonder af te doen aan de vele definities, spreken we hier van redzaam in brede zin. In staat om voor zichzelf te zorgen en een netwerk te onderhouden voor (tijdelijke) ondersteuning. Het gaat dan niet om wat iemand doet, maar wat hij/zij kan. Als iemand in staat is een sociaal netwerk te onderhouden, maar het niet doet, is dat geen reden meer voor ondersteuning. Zo komt de groep mensen die al langer in Nederland is en niet geïnvesteerd heeft in het leren van de Nederlandse Taal in een andere positie. Eigen verantwoordelijkheid en wederkerigheid (iets terugdoen voor het gebruik maken van voorzieningen) maken het niet meer vanzelfsprekend dat zij voor geen of geringe kosten Nederlandse kunnen leren en een verkleinde of geen kans op de arbeidsmarkt als gevolg van taalproblemen is niet meer vanzelfsprekend een recht op uitkering.

Als eigen mogelijkheden tekort schieten zal er een rol zijn voor maatschappelijke organisaties, maar primair gericht op het aanleren van vaardigheden en het ondersteunen van burgerinitiatief. Ontwikkeling is dus belangrijker dan het oplossen van het voorhanden situatie. Geef geen vis maar een hengel (Confucius 500 vChr).

Cleo-Patria Studio (Vrouwenstudio / Buurtstudio)

2

De Cleo-Patria Studio's zijn er voor de doelgroep burgers die nog niet redzaam zijn. Aan de onderkant spreekt men van 'geïsoleerd'. Dermate in eigen kring, media, buurt en taal leven dat er een afscheiding ontstaat met de maatschappij. Naarmate de tijd vordert voelt de geïsoleerde omgeving steeds veiliger en de rest van de maatschappij wordt 'wereldvreemd'. Niet alleen eigen kansen op ontwikkeling en participatie, maar ook die van kinderen komen in het nauw. En de opvoedtaak ontspoord omdat jongeren door school, straat en media in een wereld leven die ouders niet begrijpen, soms zelfs niet kennen. De bovenkant, de Toppers in de studio, zijn de vrouwen die hebben geleerd hun droom te koesteren, daar stappen in hebben ontdekt en die stappen willen verwezenlijken. De ambitie gaat over taalbeheersing, meedoen in de maatschappij, maar ook scholing en werk. Maar ook deze vrouwen kunnen (nog) niet met een cv onder de arm gaan solliciteren. De redenen zijn zeer divers. Van nog onvoldoende structuur en werkcultuur, te zeer verbonden met zorgtaken thuis en in directe omgeving en culturele waarden binnen gezin zijn veel voorkomende redenen, maar natuurlijk ook onvoldoende taalbeheersing en het ontbreken van voldoende (voor)opleidingen.

Huidig model Cleo-Patria vrouwenstudio;

- Gaat uit van ambitie en kracht van vrouwen (en mannen)
- Kracht als verzamelnaam voor alle (te verwerven) vaardigheden en competenties. Iedereen heeft een Talent.
- Ambitie komt vrij door perspectief, niet algemeen, maar specifiek perspectief voor deze vrouwen, op korte en middellange termijn. Voorbeelden, rolmodellen zijn essentieel.
- Methodiek:

- Eigen verantwoordelijkheid, beheren eigen studio, organiseren eigen activiteiten, lossen (primair) zelf problemen op.
- Laagdrempelig, geen dwang. Meedoen doe je omdat je dat wil. Je wil dat omdat je iets wilt bereiken.
- Vrouwen voor vrouwen: Geen professionals die het 'overnemen' of aanbod organiseren. Er zijn alleen vrijwilligers die intensief getraind worden om met andere vrouwen aan de slag te gaan.
- Informele educatie. Leerlijnen. Door activiteiten en rol in de studio als 'leermodule' te zien wordt gewerkt aan ontwikkeling langs de participatieladder. Periodiek evaluatie van resultaten (portfolio) en gedrag. De deelnemer zelf is bij de evaluatie betrokken en 'ontdekt' zo haar vorderingen en aandachtspunten.

Naarmate vrouwen zich ontwikkelen naar een hoger P (participatie) niveau is meer extern aanbod nodig. Competentieontwikkeling, voorlichting (perspectief), ervaring (van participatie in de wijk tot vrijwilligerswerk/stages) en scholing. Hier ligt een behoefte om nog meer aan te sluiten bij organisaties die dit aanbod hebben.

Het Cleo-Patria Atelier

De ontwikkeling langs het P-ladder betekent niet dat op elk onderdeel een evenredige stijging zichtbaar is. Bv de wens en de vaardigheid om iets te doen op gebied van cultuur, participatie of werk is aanwezig, maar structuur en echt kiezen (met alle consequenties van dien) is nog onvoldoende ontwikkeld. CP wil dan niet aangeven dat de vrouwen moeten wachten tot ze verder zijn, maar direct ruimte geven aan wensen. Dat stimuleert het gevoel van perspectief, is een voorbeeld voor anderen, geeft eigenwaarde, maakt klaar voor redzaamheid.

Hier komt het Cleo-Patria (werk)Atelier aan de orde. Het Atelier is een omgeving, in vervolg op de studio, waarin bedrijfsmatige activiteiten kunnen worden geoefend. Een leerplek waar talenten ruimten krijgen om te ervaren en te groeien, zo mogelijk zelfs in een commerciële setting. En dat wordt breed gezien. Een vrouw die schildert kan worden gezien als een vrouw met een hobby, maar als deze schilderijen worden verkocht in samenwerking met iemand die een shopje heeft in het Atelier, is deze vrouw een productiemedewerkerster. Waar het om gaat is erbij zijn, zelf doen of zien wat anderen zelf doen (perspectief laten zien), elk talent is er een en met elkaar kan het Atelier vele functies hebben. Te denken is aan een wijkrestaurant waar vrouwen 1 of 2 maal per week een maaltijd voor weinig geld aanbieden aan buurtbewoners. Er kunnen ook hapjes gemaakt worden voor een tapsachtige lunch, en deze hapjes kunnen ook geleverd worden aan buurtbewoners die een verjaardagsfeestje hebben. Rond het thema koken kan ook kookles gegeven worden. Workshops met buurtbewoners en het maken van een eigen receptenbundel.

Rond naaiwerk is te denken aan verstelwerk voor de buurt, maar ook kleding maken, gordijnen op maat en een jaarlijks modeshow op het buurtfeest.

Kunst en cultuur geeft mogelijkheden voor schilderen, beeldhouwen enz voor een shop die de ramen van de Atelier gebruikt als etalage en leuke dingen aanbiedt voor de buurt. En daarbij opvoeringen, een muziekavond, muziekles, workshop eenvoudige instrumenten maken voor kinderen.

Al deze activiteiten vragen organisatietalent, administratie, gebruik van de computer, een website en/of een flyer. Iemand die feeling heeft voor administratie kan wellicht ook mensen helpen met het invullen van formulieren of het helpen huishoudgeld te beheren.

Het Atelier moet dus een ruimte zijn die deze activiteiten kan ondersteunen, gericht op competentieontwikkeling. Het gaat over doorstroom naar scholing en werk in brede zin. Als de dames die het restaurant doen doorstromen naar een echt restaurant is dat geweldig en als de dames die de catering doen zichzelf vestigen als zzp'er met ondersteuning van Studio en Atelier is dat net zo geweldig.

Het Atelier zal niet alleen van binnen naar buiten werken, maar krijgt ook aandacht van buiten naar binnen. Er zullen verbindingen worden gemaakt met de MKB in de buurt, maar ook Kamer van Koophandel en business- of serviceclubs. En bestaande contacten met VMBO (onder andere Zadkine) hebben zich al zeer enthousiast getoond. Om de doorstroom te bevorderen kunnen deze organisaties voorlichting geven, een workshop komen doen, lesgeven in de studio, vrouwen uitnodigen voor een bezoek aan bedrijf of school, maar ook bij een werkplek (bv zorg of horeca) zodat het beeld van werken een reële vorm krijgt en het perspectief verstevigd wordt.

Het vervolg op het atelier is doorstroom naar stages, scholing en werkplekken (incl zzp).

De daarbij noodzakelijke begeleiding kan aan het Atelier worden verbonden voor scholen (ROC's), sozawe/re-integratie, bedrijven netwerk en KvK.